

Vattenskyddsområde för Svensbyfjärden

Förslag till skyddsföreskrifter

2016-12-14

Piteå kommun

Allmänna bestämmelser

Vattentäktszon

1 § Allmänna föreskrifter

I vattentäktszonen är all annan verksamhet än vattentäktsverksamhet förbjuden. Motorfordon med petroleumbaserat bränsle får köras till och från fastighet som angränsar till vattentäktszonen endast om det sker under iakttagande av stor aktsamhet. Tankning av petroleumbaserat bränsle som inte kan äga rum utanför vattentäktszonen, ska ske under iakttagande av stor aktsamhet.

Vattentäktszonen ska vara synligt avgränsad med skyltar.

Primär och sekundär skyddszon

2 § Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Primär skyddszon

Förvaring av mer än sammanlagt 100 liter petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor är förbjuden. Undantag gäller om förvaringen sker på plats som är utrustad med sekundärt skydd, varvid i stället krävs tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Med förvaring avses inte petroleumprodukter i motorfordon eller arbetsmaskiner. Förvaring för drift av huvudmannens egna vattentäktsverksamhet undantas från förbud och tillståndsplikt.

Tankning av arbetsfordon och arbetsmaskiner är förbjuden, om den inte sker med utrustning som innefattar sekundärt skydd eller på plats som är utrustad med sekundärt skydd. Varaktig uppställning av sådant fordon eller sådan maskin är förbjuden om den inte sker på plats som är utrustad med sekundärt skydd.

All annan hantering av mer än sammanlagt 100 liter petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor vid samma tillfälle är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Förvaring av mer än sammanlagt 250 liter petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte om förvaringen sker med sekundärt skydd.

All annan hantering av mer än sammanlagt 250 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor vid samma tillfälle kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

3 § Fordonstvätt

Primär skyddszon

Fordonstvätt med varmvatten, högtryck eller tvättkemikalier är förbjuden om den inte sker på plats som är utrustad med sekundärt skydd.

4 § Kemiska bekämpningsmedel och andra skadliga kemikalier

Primär skyddszon

Återplantering med insekticidbehandlat plantmaterial är förbjuden.

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel och andra skadliga kemikalier kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte när det gäller normal användning av bekämpningsmedel klass 3 för en en- eller tvåfamiljsfastighets eller jordbruksfastighets

trädgårdsskötsel eller för att utrota ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa.

Sekundär skyddszon

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel och andra skadliga kemikalier kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte när det gäller normal användning av bekämpningsmedel klass 3 för en en- eller tvåfamiljsfastighets eller jordbruksfastighets trädgårdsskötsel eller för att utrota ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa.

5 § Växtnäringsämnen

Primär skyddszon

Spridning av växtnäringsämnen på frusen mark är förbjuden.

Lagring av växtnäringsämnen direkt på mark är förbjuden. Från förbudet undantas tillfällig lagring av stallgödsel i form av stuka i fält, som i stället kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för inomhuslagring, saluförande eller överlåtelse av växtnäringsämnen som bibehålls betryggande förpackat.

Utrymme för lagring av stallgödsel i anslutning till anläggningar med stadigvarande djurhållning från 10 djurenheter kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon

Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för inomhuslagring, saluförande eller överlåtelse av växtnäringsämnen som bibehålls betryggande förpackat.

6 § Djurhållning

Primär skyddszon

Det är förbjudet att hålla betande djur inom vattenområde.

7 § Skogsbruk

Primär skyddszon

Permanent upplag av timmer, bark, flis, spån eller liknande kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Från tillståndsplikt undantas lagring av grenar och toppar samt lagring inom en- eller tvåfamiljsfastighet eller jordbruksfastighet för uppvärmningsändamål.

8 § Avloppsvatten

Primär skyddszon

Små avloppsanordningar för hushållsspillvatten är förbjudna om de inte uppfyller Naturvårdsverkets krav på hög skyddsnivå.

Avledning utan föregående rening av dagvatten till ytvatten är förbjuden. Från förbudet undantas avledning av dagvatten från broförbindelser.

Sekundär skyddszon

Små avloppsanordningar för hushållsspillvatten är förbjudna om de inte uppfyller Naturvårdsverkets krav på normal skyddsnivå.

9 § Avfall, avfallsupplag och schaktning

Primär skyddszon

Förvaring av avfall direkt på mark är förbjuden. Nedgrävning och spridning av avfall på mark är förbjuden. Undantag gäller för tillfällig förvaring av avfall i den skyddszon i vilket det uppkommit, i väntan på borttransport, om förvaringen sker på ett för vattenskyddet betryggande sätt. Undantag gäller även för upplag och mellanlagring av trädgårdsavfall, rena jordmassor, inert avfall eller motsvarande.

Tillverkning av asfalt är förbjuden. Upplag av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjudna. Upplag av snö från trafikerade ytor från område utanför den primära skyddszone är förbjudna.

Vid mark- och schaktningsarbeten får återfyllnad endast ske med rena schaktmassor.

10 § Tåktverksamhet

Primär skyddszon

Nyetablering av materialtåkt är förbjuden. Husbehovståkt är undantagen från förbudet men kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

11 § Annan miljöfarlig verksamhet än tåktverksamhet

Primär skyddszon

Etablering av sådan miljöfarlig verksamhet som är tillståndspliktig enligt miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller miljöprövningsförordningen (2013:251) och som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten är förbjuden. Etablering av sådan miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöbalken eller någon av de förordningarna och som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon

Etablering av miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller miljöprövningsförordningen (2013:251) och som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten, kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

12 § Transport av farligt gods

Primär och sekundär skyddszon

Genomgående transport av farligt gods är förbjuden om den inte sker på led (väg, järnväg etc.) som särskilt anvisats för transport av sådant gods. Undantag från förbudet gäller för transport till och från fastighet med tillfartsväg enbart genom skyddszone.

Allmänt

Ikraftträdande

Skyddsföreskrifterna gäller från det datum beslutsmyndigheten beslutar om att fastställa skyddsföreskrifter och vattenskyddsområde. Enligt 7 kap. 22 § miljöbalken ska skyddsföreskrifterna gälla från denna tidpunkt även om de överklagas.

Övergångsbestämmelser

För befintlig verksamhet som kräver tillstånd enligt dessa föreskrifter ska ansökan om tillstånd inlämnas senast två år efter det att föreskrifterna har vunnit laga kraft. Ny verksamhet som kräver tillstånd får påbörjas endast om sådant tillstånd erhållits.

Överträdelse och påföljd

Överträdelse av skyddsföreskrifter kan medföra straffansvar enligt 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken.

Ersättning

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om en föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Frågor om eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m. regleras i 31 kap. 4 § miljöbalken. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom den berörda delen av fastigheten. Detsamma gäller om mark tas i anspråk.

Tillsyn och tillstånd

Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av kommunens nämnd för miljöfrågor. I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska ansökan prövas av tillsynsmyndigheten, som är miljö- och tillsynsnämnden. Ansökan ska lämnas minst sex veckor innan en verksamhet startar eller en åtgärd vidtas. Huvudmannen för vattentäkten ska beredas möjlighet att yttra sig innan beslut fattas. Beslutet får förenas med de villkor som behövs.

Tillstånd enligt dessa föreskrifter krävs inte om verksamheten har tillståndsprövats eller kräver tillstånd enligt 9, 11 eller 12 kap. miljöbalken eller förordningar och föreskrifter som har meddelats med stöd av miljöbalken.

Dispens

Om det föreligger särskilda skäl kan länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna enligt 7 kap. 22 § miljöbalken. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses nödvändiga för att undvika att vattentäkten förorenas. Dispens får enligt 7 kap. 26 § miljöbalken endast meddelas om det är förenligt med vattenskyddets syfte.

Skyltning

Huvudmannen för vattentäkten ansvarar för att informationsskyltar om vattenskyddsområdet finns uppsatta på väl synliga platser. Annars mark får tas i anspråk för detta. Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från Naturvårdsverket.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, som läckage eller spill, som utgör en risk för vattenförorening ska omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten på telefonnummer 112.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställs efter detta beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Övrig lagstiftning

Tillstånd eller dispens enligt här meddelade skyddsföreskrifter innebär ingen befrielse från eventuella krav på prövning enligt, eller efterlevnad av, annan lagstiftning.

Allmän aktsamhet/Hänsynsregler

Inom skyddsområdet ska allmän aktsamhet iakttas, i enlighet med de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken, för att undvika att Svensbyfjärdens ytvattentäkt förorenas.

Definitioner

Andra skadliga kemikalier: Kemiska ämnen och andra för yt- eller grundvattenskadliga produkter som kan påverka vattentäkten negativt och därmed riskera dricksvattenförsörjningen. Här avses exempelvis lösningsmedel, impregneringsmedel och liknande.

Arbetsfordon: Motorfordon som är avsedda att användas vid verksamhetsutövning, undantaget fordon som enbart är avsedda för personbefordran och är försedda med nio sittplatser eller färre. Arbetsfordon kan vara traktorer, lastbilar, transportbilar, grävmaskin, vält m.m. Även arbetsfordon uppställda för reparation inkluderas.

Arbetsmaskiner: Alla maskiner som inte är fordon och som drivs med flytande bränsle eller innehåller oljor. Arbetsmaskiner kan vara stationära förbränningsmotorer, transformatorer, elverk m.m.

Avfall: Varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med. Definition enligt 15 kap. 1 § miljöbalken.

Brandfarlig vätska: Vätska med en flampunkt lika med eller lägre än 100°C. Definition enligt 6 § förordningen (1998:1145) om brandfarliga och explosiva varor.

Dagvatten: Regn- eller smältvatten som rinner från gator, vägar, tak eller andra hårdgjorda ytor och som inte tränger ned i marken.

Djurenhet: T.ex. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, eller tio får eller getter, sex månader eller äldre. Definition enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

Djurhållning: T.ex. hållande av nötkreatur, hästar, svin, får eller fjäderfän. Som djurhållning betraktas inte hållande av hund eller katt. Definition enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

Farligt avfall: Ett ämne eller ett föremål som är avfall och som är markerat med asterisk (*) i bilaga 4 eller som omfattas av föreskrifter meddelade med stöd av 12 § avfallsförordningen (2011:927).

Farligt gods: Avser gods som enligt 5 § lagen (2006:263) om transport av farligt gods består av eller innehåller explosiva ämnen och föremål, gaser, brandfarliga vätskor, brandfarliga fasta ämnen, självreaktiva ämnen och fasta okänsliggjorda explosivämnen, självantändande ämnen och ämnen som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten, oxiderande ämnen och organiska peroxider, giftiga och smittförande ämnen, radioaktiva ämnen, frätande ämnen, och övriga farliga ämnen och föremål enligt vad som föreskrivits med stöd av 20 § andra stycket i samma lag. Som farligt gods räknas inte gods som är avsett för personligt bruk, hushållsbruk eller för sport och fritid, under förutsättning att det hanteras och/eller vid transport lastsäkras så att inte skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön uppstår.

Fordon: Ett hjälpmedel för frakt och transport till lands eller över is.

Hantering: Avser tillverkning, bearbetning, behandling, transport, omhändertagande, användning, förpackning, förvaring, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse, avledning och därmed jämförbara förfaranden inklusive spridning. Definition enligt 14 kap. 2 § miljöbalken.

Husbehovstäkt: En täkt (exempelvis grus, sand eller berg) som är öppnad av markägaren enbart för husbehov och som endast används till behov inom den egna fastigheten eller brukningsenheten.

Huvudman: Ansvarig för den allmänna vattenförsörjningen inom en kommun. I Piteå kommun är Piteå Renhållning & Vatten AB (Pireva) huvudman.

Hög skyddsnivå: Innebär att ytterligare skyddsåtgärder utöver huvudsaklig reningen i anordningen vidtas. Exempelvis kan det finnas behov av att förbjuda vissa utsläpp, att göra utsläppspunkten mer svårtillgänglig, att öka anordningens robusthet eller att lägga till reningssteg som ytterligare reducerar föroreningsinnehållet, ökar uppehållstiden, utjämnar varierande flöden eller tar emot eventuellt bräddat vatten. Utöver det kan avloppsanordningen förväntas uppnå minst 90 % reduktion av fosfor (tot-P) samt minst 50 % reduktion av kväve (tot-N). Definition enligt Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållspillvatten (NFS 2006:7) och Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd om små avloppsanordning för hushållspillvatten (HVMFS 2016:17)

Hushållspillvatten: Spillvatten från bostäder och serviceinrättning, vilket till övervägande del utgörs av toalettwater eller bad-, disk- och tvättwater (BDT-water). Definition enligt (NFS 2006:7).

Inert avfall: Avfall som (1) inte genomgår några väsentliga fysikaliska, kemiska eller biologiska förändringar, löses upp, brinner eller reagerar fysikaliskt eller kemiskt på något annat sätt, (2) inte bryts ner biologiskt eller inverkar på andra material som det kommer i kontakt med på ett sätt som kan orsaka skador på miljön eller människors hälsa, och (3) har en total lakbarhet, ett totalt föroreningsinnehåll och en ekotoxicitet hos lakvattnet som är obetydlig och inte äventyrar kvaliteten på yt- eller grundwater. Definition i enlighet 3 § förordning (2001:512) om deponering av avfall.

Insekticidbehandlat plantmaterial: Plantmaterial som har behandlats med kemiska ämnen eller substanser för att förhindra insektsangrepp.

Kommunens nämnd för miljöfrågor: Avser miljö- och tillsynsnämnden i Piteå kommun.

Kemiskt bekämpningsmedel: En kemisk produkt som syftar till att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Definition enligt 14 kap. 2 § miljöbalken. Begreppet omfattar växtskyddsmedel som används i huvudsak för att skydda växter och växtprodukter inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk. Även träsäddsmedel inkluderas. I denna föreskrift betraktas kombinationsgödsel som innehåller bekämpningsmedel som kemiskt bekämpningsmedel.

Materialtäkt: Täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

Motorfordon: Motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, water eller is. Här omfattas bland annat bil, traktor, skoter, vattenskoter och motorbåt.

Miljöfarlig verksamhet: Avser (1) utsläpp av avloppsvater, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundwater, (2) användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundwater, eller (3) användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande. Definition i enlighet med 9kap. 1§ miljöbalken.

Normal skyddsnivå: Innebär att utsläpp av avloppsvatten inte medverkar till en väsentligt ökad risk för smitta eller annan olägenhet. Exempelvis genom förorening av dricksvatten. Avloppsanordningen kan förväntas uppnå minst 90 % reduktion av organiska ämnen (mätt som Bod₇ och BOD₅) samt minst 70 % reduktion av fosfor (tot-P). Definition i enlighet med Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållspillvatten (NFS 2006:7) och havs-och vattenmyndighetens allmänna råd om små avloppsanordning för hushållspillvatten (HVMFS 2016:17).

Permanent upplag: Upplag som ligger längre än ett år.

Petroleumprodukter: Produkter som framställs av råolja genom bearbetning i oljeraffinaderier. Omfattar exempelvis bensin, diesel, eldningsolja, fotogen och gasol samt basoljor för olika smörjmedel som till exempel motoroljor, turbinoljor, hydrauloljor och smörjfett. Här innefattas även spillolja.

Primär zon: Är ett avgränsat område från vilken rinntiden i sjö, vattendrag och diken är upp till 12 timmar till uttagspunkten för råvattnet. Strandzonens bredd motsvara en upphållstid i mark och grundvatten på 100 dygn och inkluderar alltid minst en 50 meter bred zon. Syftet med den primära skyddszonen är att skapa handlingsutrymme vid händelse av akut förorening. Primär zon är markerad på kartan.

Rena schaktmassor: Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark ska vara underlag för bedömningen av vad som ska anses vara rena massor. För massor som avses återanvändas i inom skyddszonen ska de generella riktvärdena för aktuell markanvändning vara uppfyllda. För massor som avses tas in i skyddszonen ska de generella riktvärdena för känslig markanvändning vara uppfyllda.

Sekundär zon: Är avgränsat område från vilken rinntiden i sjö, vattendrag är från 12-24 timmar till uttagspunkten för råvattnet. Avståndet från sjöar och vattendrag till den sekundära zonens yttre gräns är minst 100 meter. Uppehållstid i mark och grundvatten på 100 dygn till primär zon(200 dygn till ytvattnet) är medtagen. Den vattenföring som sker i diken, dräneringar och via avledning från åkermark, öppen mark samt mark med hårdgjorda ytor i anslutning till "100- meters gränsen" ingår också i den sekundära skyddszonen. Syftet med den sekundära skyddszonen är att bevara en hög yt- och grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Sekundär zon är utmarkerad på karta.

Sekundärt skydd: Med sekundärt skydd avses a) invallning för enskilt förvaringskärl vilken rymmer hela kärlets volym, b) invallning som är gemensam för flera förvaringskärl och rymmer minst 50 procent av den totala lagringskapaciteten, dock minst den största cisternens volym, c) dubbelmantlade rörledningar eller d) uppsamlingstråg eller annan anordning som säkerställer att vätska och andra medier kan uppfångas från ett läckande förvaringskärl eller vid spill. Det sekundära skyddet utgörs av ett tätt material som är beständigt mot avsett ämne.

Stuka: Tillfällig uppläggning eller kompostering av fast stallgödsel på mark utomhus.

Tillfällig förvaring: Förvaring under kortare tid än en månad.

Vattenområde: Varje punkt på marken som täcks av vatten vid högsta förutsebara vattenstånd. Defineras i enlighet med 11 kap. 2 § miljöbalken.

Varaktig uppställning: Uppställning som varar längre än 24 timmar.

Växtnäringsämnen: Gödsel från djur (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel och urin), avloppsslam och liknande med syfte att höja växtproduktionen. Gödsel från betande djur räknas inte in som växtnäringsämne.

Vattentäktzon: Ett avgränsat och definierat område kring uttagsområdet och punkterna till råvattenintaget. Syftet med zonen är att säkra ett effektivt närskydd för vattentäkten. Vattentäktzonen är synligt markerad och utmärkt på karta. Vattentäktzonen ingår i den primära zonen.

Yrkesmässig: För att bedriva en verksamhet yrkesmässigt förutsätts att den har en viss omfattning och varaktighet samt har ett objektivet fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär. Samtliga av dessa fyra kriterier måste vara uppfyllda för att verksamheten ska betraktas som yrkesmässig. Den behöver inte vara vederbörandes huvudsysselsättning.